

ling af Baner. Mod Øst kan den ikke faa nogen Bane, thi saa maatte den gaa ud i Køge Bugt. Denne Straalekrans, denne opgaaende Sol af Baner omkring Køge er mig, maa jeg tilstaa, ganske ubegribelig, medmindre man skulde tænke sig at skabe ikke blot noget historisk, men noget verdenshistorisk ud af Byen Køge. Jeg maa bestemt anmode om, at det maa blive undersøgt, hvorvidt det virkelig skulde kunne tænkes, at der var nogen Rimelighed for at tilvejebringe dette Anlæg. $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. er dog virkelig Penge.

Jeg har nu nævnt nogle af de efter Ministerens eget Initiativ, uafhængigt af Kommissionen, foreslaaede Statsbaner. Jeg vil derefter endnu blot om Baneanlægene udtale, at det ikke en Gang, efter at vi have studeret de tre tykke Bind, som Kommissionsbetænkningen med Bilag udgør, vil være os muligt paa Grundlag af Kommissionsarbejdet, som dog med Rette kan siges at ligge til Grund for dette Jernbanelovforslag, at danne os nogen virkelig Mening om flere end godt Halvdelen af de ca. 60 Jernbaneforslag, som foreligge for os i Dag. Af disse ere endnu for ganske faa Dage siden en hel Del tilkomne ved tredie Behandling i Folketinget, med Hensyn til hvilke jeg af den højtærede Ministers Udtalelser forstod, at heller ikke han kendte noget videre til dem. Vi ere nu, mine Herrer, i den sidste Halvdel af Marts. Det forekommer mig ikke, at man egentlig har Ret til at vente, at Landstinget skal kunne gøre denne Sag færdig i dens fulde Omfang paa en forsvarlig Maade. Det forekommer mig, at det maa tage væsentlig længere Tid end den, som man er berettiget til at gøre Regning paa, at viskulle blive siddende i indeværende Samling. Naturligvis er jeg overbevist om, at alle, der faa med denne Sag at gøre, ville gøre deres Bedste, men dersom den højtærede Minister havde indskrænket sit Forslag til de af Kommissionen anbefalede Baner, vilde vi have staaet med bedre Udsigter til at blive færdige. Det er jo muligt, at der blandt de Lokalbener, Kommissionen har anbefalet, er nogle, som ikke ere bedre end forskellige af dem, som den højtærede Minister eller Folketinget har tilføjet; men der er den Forskel, at det vil blive ikke saa lidt mere langvarigt at komme til en Erkendelse deraf for de mange ny Baners Vedkommende, fordi Grundlaget først maa tilvejebringes, dersom Arbejdet virkelig skal kunne siges at være gjort forsvarligt.

Men hvis det nu maa siges med Rette,

at dette Jernbaneforslag i og for sig er overlæst, som det her fremtræder, bliver det næsten af en uoverkommelig Tyngde ved, at man har belastet det med dets Afsnit C. om Afgift af den Værdistigning, som følger af disse Jernbaneanlæg. Ganske vist findes der neppe mange i denne Sal, mulig ikke en eneste, som er af den Mening, at naar Stat og Kommune ved offentlige Anlæg, hvortil de udrede de fornødne Pengemidler, forøge en Ejers Formue i Grundejendomme, skulde det ikke med Rette kunne gøres gældende, saaledes som den højtærede Minister ogsaa har udviklet det for os, at den fælles Kasse har et Krav paa at erholde en Skadesløsholdelse i Form af en Del af denne Formueforøgelse. Intet er lettere end i Almindelighed at komme til en Erkendelse deraf, men, mine Herrer, det er ulige vanskeligere at finde den Formel, som bør lægges til Grund for en Lovtvang i saa Henseende og at finde retfærdige og praktiske Bestemmelser for en saadan Afgift. Ved *frivillig* Overenskomst som den, der har fundet Sted ved Slangstrupbanen, kan man naturligvis vedtage og bringe til Udførelse, hvad man nu har kunnet blive enige om. I den Henseende er der ikke nogen, som har nogen Kritik at udøve, paa den Maade gaar det, ja, gaar jo endogsaa saaledes, at det har vundet almindelig Opmærksomhed og Bifald. Men ganske anderledes stiller det sig, naar man skal til at lovgive paa dette Omraade; saa vise alle Vanskelighederne sig. Man spørger først: Hvem skal betale, hvad skal der betales af, paa hvilken Maade, hvornaar og hvorlænge skal der betales, hvem skal træffe Afgørelsen af, hvad der skal afgives, og til Fordel for hvem skal der afgives? Det er alle disse Spørgsmaal, mine Herrer, man har søgt at løse ved det foreliggende Lovforslags Afsnit C., som er det af Regeringen udarbejdede Forslag, i denne Henseende med meget faa Ændringer. I og for sig finder jeg Forsøget meget respektabelt, men det er dog kun et Forsøg, og det er derhos angribeligt paa ikke faa Punkter, netop af principiel Beskaffenhed. Det har ogsaa været Genstand for en stærk Kritik paa mange Punkter.

Jeg skal derfor tillade mig at gøre nogle Bemærkninger til dette Afsnit, for at belyse, hvad jeg nylig har sagt om Spørgsmaalet i dets Almindelighed. Den højtærede Minister har jo udviklet for os, hvad det er, Afsnit C. stiller Forslag om med Hensyn til denne Værdistigningsafgift. Men den højtærede Minister undlod —